

SOLFEJ DEŞİFRE ÇALIŞMALARI IV

Engin GÜRPINAR
Alaaddin Revaha KÜRÜN

SOLFEJ DEŞİFRE ÇALIŞMALARI IV

Engin GÜRPINAR
Alaaddin Revaha KÜRÜN

MALATYA 2024

İnönü Üniversitesi Yayınları: 170

SOLFEJ DEŞİFRE ÇALIŞMALARI IV

Engin GÜRPINAR
Alaaddin Revaha KÜRÜN

ISBN
978-625-8293-45-6
Sertifika No
49391

Genel Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

Genel Yayın Yönetmeni
Görsel Sanat Yönetmeni
Öğr. Gör. Bünyam Bayram

Yayınevi Müdürü
Necati Bay

Kapak Tasarım
Öğr. Gör. Levent İskenderoğlu

Adres
Merkez Kampüs, 44280 Battalgazi MALATYA
0422 377 32 24 e-posta: yayinevi@inonu.edu.tr

Baskı
İnönü Üniversitesi Yayınevi MALATYA
Nisan 2024

TAKDİM

Müziği meydana getiren unsurları; melodi, ritm ve armoni olarak kabul edebiliriz. Müzikle; meslekî veya amatör seviyede alakadar olan insanların, bu unsurları tanıma ve yerli yerinde kullanabilme kabiliyetine belli bir nispette sahip olmaları beklenir. Bu noktada, müzik yazısı olarak adlandırabileceğimiz nota ve bu yazıyı layıkıyla okuma yani yukarıda bahsedilen unsurlardan melodik ve ritmik yapıların bir arada, ahenk içerisinde ses ile icra edilmesi, beynelmilel tabiriyle de solfej eğitimi büyük bir ehemmiyet taşımaktadır.

Solfej, notaların isimleri, ses yükseklikleri ve muayyen ritm kalıplarıyla icra edilme işidir. Bu solfej çalışmalarında bulunan kişilerin zamanla, ilk defa gördükleri müzikal eserleri; bir bakışta ve en az hata ile okuma kabiliyetini de geliştirmeleri beklenir. Bu, çok fazla yeni örnek ile karşılaşma, tecrübe etme ve zamanla gelişecek bir hususiyettir.

Solfej ve ilerleyen safhalarda olması beklenen deşifre solfej çalışmaları yapan öğrenci, müzik eğitimcisi ve müzikle sistematik olarak meşgul olan bütün müzikseverlere son derece faydalı olacağını düşündüğüm ve dört kitap halinde seri olarak yayımlanacak **“Solfej Deşifre Çalışmaları I-II-III-IV”** kitaplarının, bu sahada çok fazla ihtiyaç duyulan kaynak çalışmalarına güzel bir örnek teşkil edeceğini düşünüyorum. Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen Engin Gürpınar ve Alaaddin Revaha Kürün’ü canı gönülden tebrik ederim

Prof. Dr. Ahmet KIZILAY

İnönü Üniversitesi Rektörü

GİRİŞ

Solfej kelimesi ‘sol’ ve ‘fa’ hecelerinin birleşmesiyle, hecelerle şarkı söyleme olarak, “sol-fa-lama” kelimesinden gelmektedir (Gazimihal, 1961, s. 234). Solfej aynı zamanda, okuma demektir ve notaları; isimleri, süreleri ve sesleriyle (frekans değeri) ile okuma olarak da tarif edilir (Sun, 2019, s.1). Başka bir tabirle de öğrencinin şarkı söylerken bir yandan da her notanın adını söylediği kulak eğitime ve okuma alıştırmalarına verilen addır (Say, 2005, s.1131).

Deşifre kelimesi, dilimize Fransızca "dechiffrer" den girmiştir ve lügat manası; (şifreyi) çözmek, açmak, sökmektir. Müzikal manada deşifre, notaları okumak ve seslendirmek olarak adlandırılabilir (Say, 2002). Deşifre; bir müzik eserinin notalarını ilk bakışta okumak veya icra edebilmektir (Sözer, 1998:216). Başka bir tarife göre de henüz çalışılmamış bir eserini ilk bakışta çalma ve icra etmeye deşifre etmek denir (Fenmen, 1991, s, 31).

İster amatör isterse de profesyonel seviyede olsun, müzikle meşgul olan ses veya saz icrasında bulunan herkesin, müziğin alfabesini yani nota ve nota okumayı dolayısıyla solfej okumayı öğrenmesi, müzik eğitimine ilmî bir perspektiften yaklaşmasını sağlayacaktır. Solfej okuma çalışmalarında göstereceği gelişme; ses ve saz icrasını çabuk, verimli, sistematik ve beynelmilel bir çerçevede ilerletmesine zemin hazırlayacaktır.

İşte bu solfej çalışmalarının bir safhası da yukarıda tarifinin yapıldığı üzere, deşifre diğer bir tabirle, ilk defa karşılaştığı müzikal bir yapıyı çözmeye yönelik çalışmalardır. Bu noktada, solfej çalışmalarının istenilen seviyeye ulaşp karşılaşacağı yeni eser ve müzik yapılarını ilk seslendirmede daha az hata ile icra edebilmek için, çalışılabilecek birçok yeni deşifre okuma parçalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma, bu ihtiyaca cevap verebilmek adına yapılmıştır. Dört seri kitaptan oluşan çalışmada, kolaydan zora, basitten karmaşığa prensiplerine dikkat edilerek hazırlanmış **444** orijinal solfej deşifre çalışmasından meydana gelmektedir. Bu kitapta **84** adet solfej deşifre çalışması bulunmaktadır. Her kitabın başında, solfej deşifre çalışmalarına geçilmeden, o kitapta bulunan tonalitelere ait diziler, eserlerin ses genişliği, melodilerde kullanılan en büyük ses aralığı (interval), eserlerde kullanılan nota değerleri ve ritim kalıpları detaylı olarak verilmiştir. Bu yolla, her kitaba ait bir nevi temel bilgiler künyesi oluşturulmuştur.

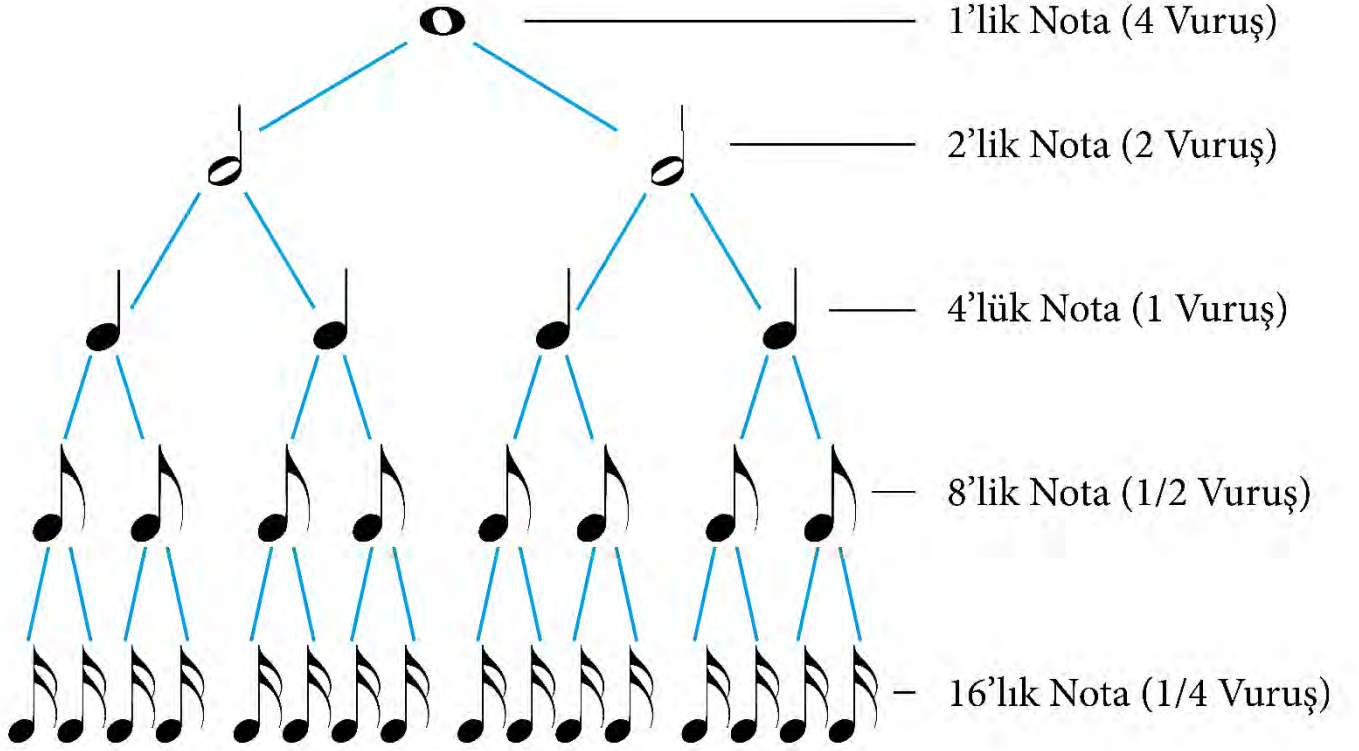
Bu kitaplarda bulunan okuma parçalarının çalışılması sırasında, şu yol seyredilmelidir: Okunacak eserin tonalitesi, usulü, kullanılan ritim kalıpları ve varsa eser içindeki altere (değiştirilmiş) sesler hakkında fikir sahibi olmak için, okunacak parça belirli bir müddet incelenmeli daha sonra, tonaliteye girebilmek için o tonalitenin dizi veya kadansı çalındıktan sonra başlangıç sesi alınarak okumaya başlanılmalı, yanlış bir ses icra edildiği düşünülüğünde doğrusunu vermeye çalışılmalı yine doğru ses verilemezse en son olarak da bir çalgı marifetiyle doğru ses alınıp okumaya devam edilmelidir. Bir defa okunan eser artık deşifre çalışması olmaktan çıkarak, solfej okuma çalışması halini alacaktır.

Solfej Deşifre Çalışmaları IV kitabında 2'lik, 4'lük, 8'lik ve 16'lık nota değerleri, 4'lük ve 8'lik sus ve sağına geldiği notayı o nota değerinin yarısı kadar uzatan nokta işareti ile melodilerde ses genişliği 1 oktav üzerine tam 4'lü olacak şekilde yani 11 sesle sınırlandırılarak orta ve zor seviye solfej deşifre çalışmaları yazılmıştır. Bununla birlikte, herhangi bir değiştirici işaret almayan ve donanımına tek değiştirici işaret alan majör ve minör tonlarda yazılan melodilere, birtakım altere (değiştirilmiş) sesler ilave edilerek solfej deşifre seviyesi yükseltilmiştir. Usûl olarak 2/4, 3/4, 4/4'lüğe ilave olarak 6/8'lik ölçü birimi de bu kitapta kullanılmıştır. Bütün bu bahsedilenler aşağıda tablo halinde de verilmiştir.

Solfej ve solfej deşifre çalışması yapmak isteyen ve kaynak sıkıntısı çeken bütün müzik eğitimcisi, öğrenci ve müzikseverlere faydalı olması temennisiyle...

Engin GÜRPINAR - Alaaddin Revaha KÜRÜN

NOTA VE SUS DEĞERLERİ

4'lük Sus (1 Vuruş)

8'lik Sus (1/2 Vuruş)

KİTAPTA KULLANILAN TONAL DİZİLER

Majör Tonlar

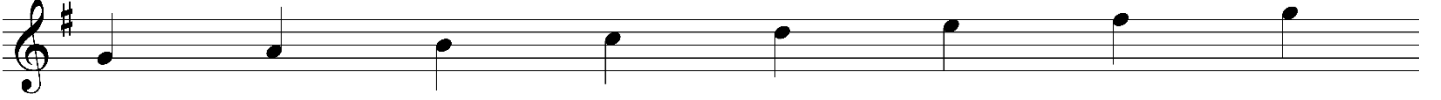
Do Majör

Fa Majör

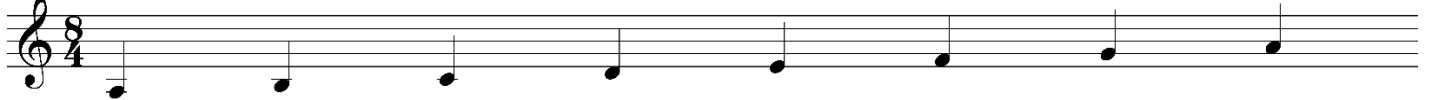

Sol Majör

Minör Tonlar

La Minör Eolik (Doğal) Dizi

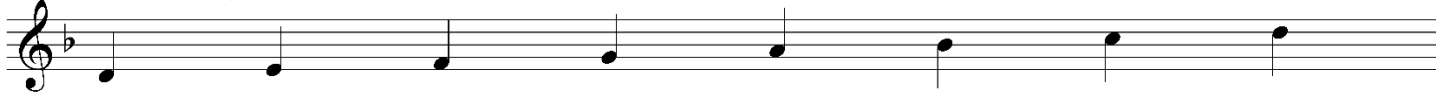
La Minör Armonik Dizi

La Minör Melodik Dizi

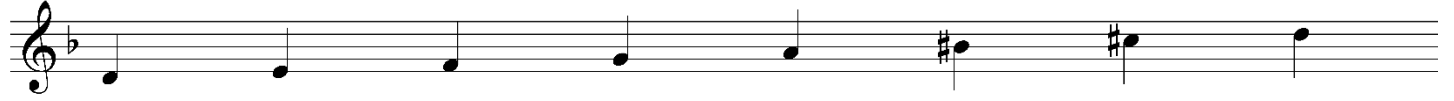
Re Minör Eolik (Doğal) Dizi

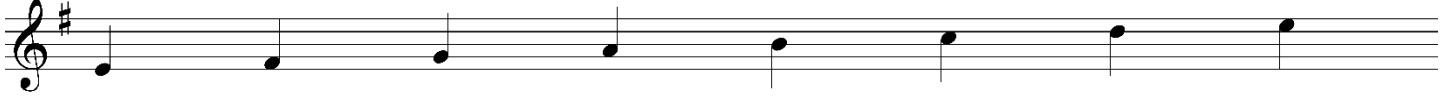
Re Minör Armonik Dizi

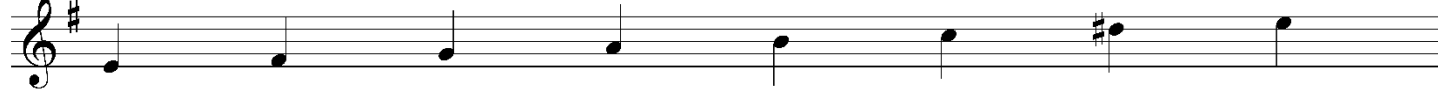
Re Minör Melodik Dizi

Mi Minör Eolik (Doğal) Dizi

Mi Minör Armonik Dizi

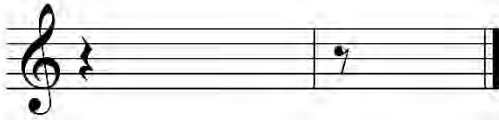

Mi Minör Melodik Dizi

KİTAPTA KULLANILAN MÜZİKAL ÖĞELER

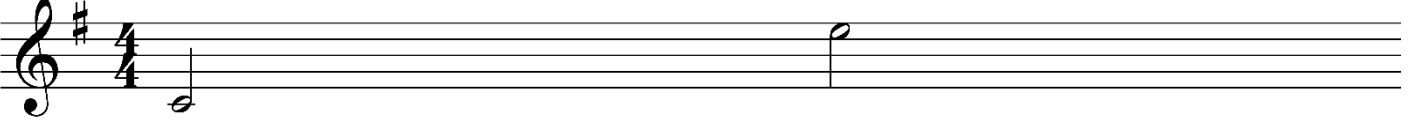
Ritim Kalıpları ve Sus İşaretleri

Ölçü Birimleri

Melodilerde Kullanılan Ses Genişliği

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	3
GİRİŞ	1
NOTA VE SUS DEĞERLERİ	3
KİTAPTA KULLANILAN TONAL DİZİLER.....	4
Majör Tonlar	4
Do Majör	4
Fa Majör	4
Sol Majör.....	4
Minör Tonlar.....	4
La Minör Eolik (Doğal) Dizi.....	4
La Minör Armonik Dizi	4
La Minör Melodik Dizi	4
Re Minör Eolik (Doğal) Dizi	5
Re Minör Armonik Dizi	5
Re Minör Melodik Dizi	5
Mi Minör Eolik (Doğal) Dizi	5
Mi Minör Armonik Dizi	5
Mi Minör Melodik Dizi.....	5
KİTAPTA KULLANILAN MÜZİKAL ÖĞELER	6
Ritim Kalıpları ve Sus İşaretleri.....	6
Ölçü Birimleri	6
Melodilerde Kullanılan Ses Genişliği	6
İÇİNDEKİLER	7
ETÜTLER.....	11
2/4'lük Do Majör Etütler	11
1 - Do Majör 2/4'lük 1. Etüt	11
2 - Do Majör 2/4'lük 2. Etüt	11
3 - Do Majör 2/4'lük 3. Etüt	11
4 - Do Majör 2/4'lük 4. Etüt	12
5 - Do Majör 2/4'lük 5. Etüt	12
6 - Do Majör 2/4'lük 6. Etüt	12
3/4'lük Do Majör Etütler	13
7 - Do Majör 3/4'lük 1. Etüt	13

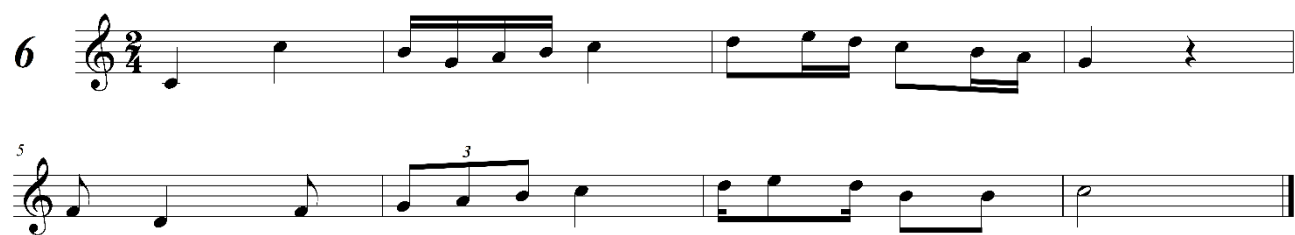
8 - Do Majör 3/4'lük 2. Etüt	13
9 - Do Majör 3/4'lük 3. Etüt	14
10 - Do Majör 3/4'lük 4. Etüt	14
6/8'lik Do Majör Etütler	15
11 - Do Majör 6/8'lik 1. Etüt	15
12 - Do Majör 6/8'lik 2. Etüt	15
4/4'lük Do Majör Etütler	16
13 - Do Majör 4/4'lük 1. Etüt	16
14 - Do Majör 4/4'lük 2. Etüt	16
2/4'lük La Minör Etütler	17
15 - La Minör 2/4'lük 1. Etüt	17
16 - La Minör 2/4'lük 2. Etüt	17
17 - La Minör 2/4'lük 3. Etüt	17
18 - La Minör 2/4'lük 4. Etüt	18
19 - La Minör 2/4'lük 5. Etüt	18
20 - La Minör 2/4'lük 6. Etüt	18
3/4'lük La Minör Etütler	19
21 - La Minör 3/4'lük 1. Etüt	19
22 - La Minör 3/4'lük 2. Etüt	19
23 - La Minör 3/4'lük 3. Etüt	20
24 - La Minör 3/4'lük 4. Etüt	20
6/8'lik La Minör Etütler	21
25 - La Minör 6/8'lik 1. Etüt	21
26 - La Minör 6/8'lik 2. Etüt	21
4/4'lük La Minör Etütler	22
27 - La Minör 4/4'lük 1. Etüt	22
28 - La Minör 4/4'lük 2. Etüt	22
2/4'lük Fa Majör Etütler	23
29 - Fa Majör 2/4'lük 1. Etüt	23
30 - Fa Majör 2/4'lük 2. Etüt	23
31 - Fa Majör 2/4'lük 3. Etüt	23
32 - Fa Majör 2/4'lük 4. Etüt	24
33 - Fa Majör 2/4'lük 5. Etüt	24
34 - Fa Majör 2/4'lük 6. Etüt	24

3/4'lük Fa Majör Etütler.....	25
35 - Fa Majör 3/4'lük 1. Etüt	25
36 - Fa Majör 3/4'lük 2. Etüt	25
37 - Fa Majör 3/4'lük 3. Etüt	26
38 - Fa Majör 3/4'lük 4. Etüt	26
6/8'lik Fa Majör Etütler.....	27
39 - Fa Majör 6/8'lik 1. Etüt	27
40 - Fa Majör 6/8'lik 2. Etüt	27
4/4'lük Fa Majör Etütler.....	28
41 - Fa Majör 4/4'lük 1. Etüt	28
42 - Fa Majör 4/4'lük 2. Etüt	28
2/4'lük Re Minör Etütler	29
43 - Re Minör 2/4'lük 1. Etüt.....	29
44 - Re Minör 2/4'lük 2. Etüt.....	29
45 - Re Minör 2/4'lük 3. Etüt.....	29
46 - Re Minör 2/4'lük 4. Etüt.....	30
47 - Re Minör 2/4'lük 5. Etüt.....	30
48 - Re Minör 2/4'lük 6. Etüt.....	30
3/4'lük Re Minör Etütler	31
49 - Re Minör 3/4'lük 1. Etüt.....	31
50 - Re Minör 3/4'lük 2. Etüt.....	31
51 - Re Minör 3/4'lük 3. Etüt	32
52 - Re Minör 3/4'lük 4. Etüt.....	32
6/8'lik Re Minör Etütler	33
53 - Re Minör 6/8'lik 1. Etüt.....	33
54 - Re Minör 6/8'lik 2. Etüt.....	33
4/4'lük Re Minör Etütler	34
55 - Re Minör 4/4'lük 1. Etüt	34
56 - Re Minör 4/4'lük 2. Etüt.....	34
2/4'lük Sol Majör Etütler	35
57 - Sol Majör 2/4'lük 1. Etüt.....	35
58 - Sol Majör 2/4'lük 2. Etüt	35
59 - Sol Majör 2/4'lük 3. Etüt.....	35
60 - Sol Majör 2/4'lük 4. Etüt	36

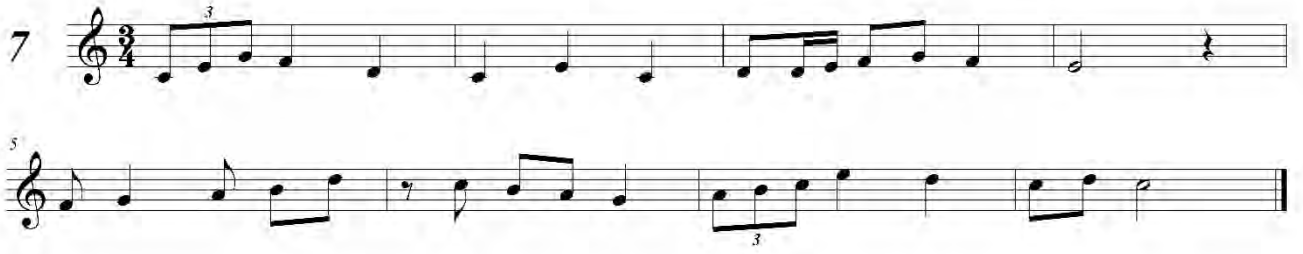
61 - Sol Majör 2/4'lük 5. Etüt	36
62 - Sol Majör 2/4'lük 6. Etüt	36
3/4'lük Sol Majör Etütler	37
63 - Sol Majör 3/4'lük 1. Etüt	37
64 - Sol Majör 3/4'lük 2. Etüt	37
65 - Sol Majör 3/4'lük 3. Etüt.....	38
66 - Sol Majör 3/4'lük 4. Etüt	38
6/8'lik Sol Majör Etütler	39
67 - Sol Majör 6/8'lik 1. Etüt	39
68 - Sol Majör 6/8'lik 2. Etüt	39
4/4'lük Sol Majör Etütler	40
69 - Sol Majör 4/4'lük 1. Etüt	40
70 - Sol Majör 4/4'lük 2. Etüt	40
2/4'lük Mi Minör Etütler	41
71 - Mi Minör 2/4'lük 1. Etüt.....	41
72 - Mi Minör 2/4'lük 2. Etüt.....	41
73 - Mi Minör 2/4'lük 3. Etüt.....	41
74 - Mi Minör 2/4'lük 4. Etüt.....	42
75 - Mi Minör 2/4'lük 5. Etüt.....	42
76 - Mi Minör 2/4'lük 6. Etüt.....	42
3/4'lük Mi Minör Etütler	43
77 - Mi Minör 3/4'lük 1. Etüt.....	43
78 - Mi Minör 3/4'lük 2. Etüt.....	43
3/4'lük Mi Minör Etütler	44
79 - Mi Minör 3/4'lük 1. Etüt.....	44
80 - Mi Minör 3/4'lük 2. Etüt.....	44
6/8'lik Mi Minör Etütler.....	45
81 - Mi Minör 6/8'lik 1. Etüt.....	45
82 - Mi Minör 6/8'lik 2. Etüt.....	45
4/4'lük Mi Minör Etütler	46
83 - Mi Minör 4/4'lük 1. Etüt.....	46
84 - Mi Minör 4/4'lük 2. Etüt.....	46
KAYNAKÇA	47

ETÜTLER
2/4'lük Do Majör Etütler

3/4'lük Do Majör Etütler

9

5

10

5

6/8'lik Do Majör Etütler

4/4'lük Do Majör Etütler

2/4'lük La Minör Etütler

3/4'lük La Minör Etütler

6/8'lik La Minör Etütler

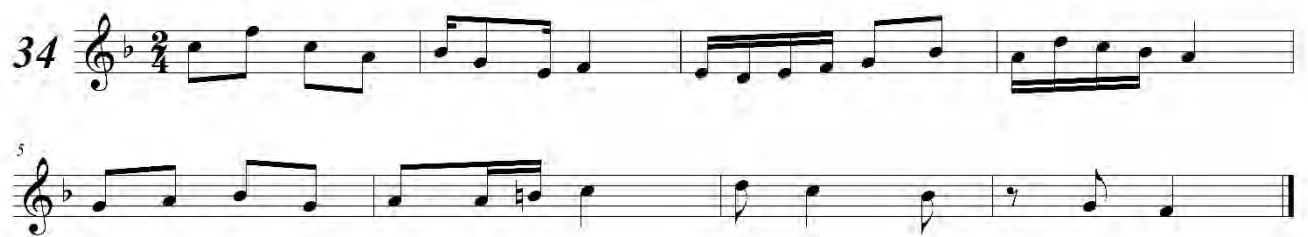
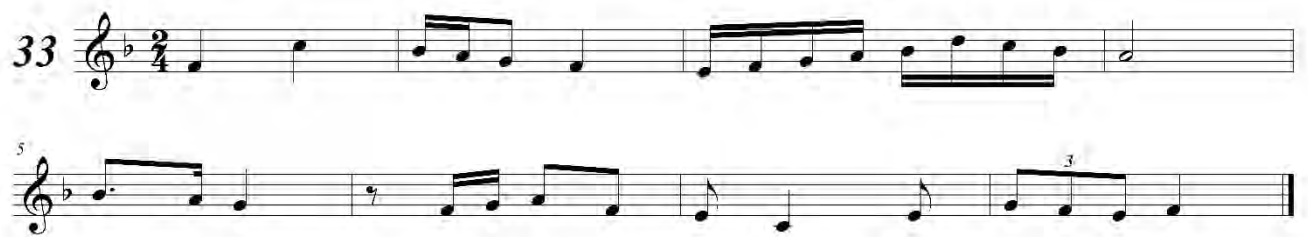

4/4'lük La Minör Etütler

2/4'lük Fa Majör Etütler

3/4'lük Fa Majör Etütler

6/8'lik Fa Majör Etütler

4/4'lük Fa Majör Etütler

[illegible][illegible]

2/4'lük Re Minör Etütler

46

5

3

47

5

3

48

5

3

3/4'lük Re Minör Etütler

6/8'lik Re Minör Etütler

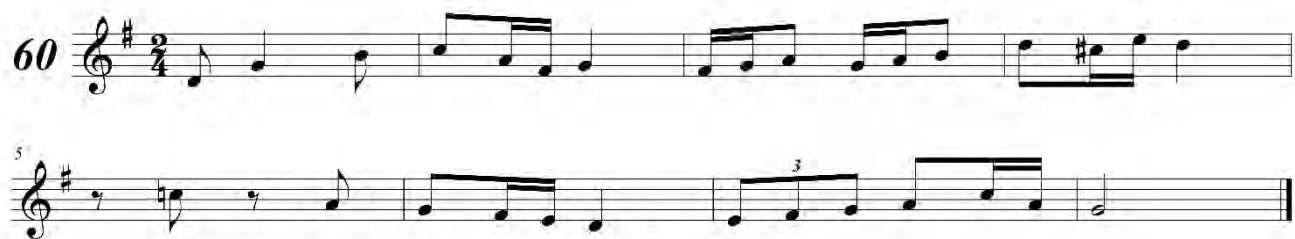

4/4'lük Re Minör Etütler

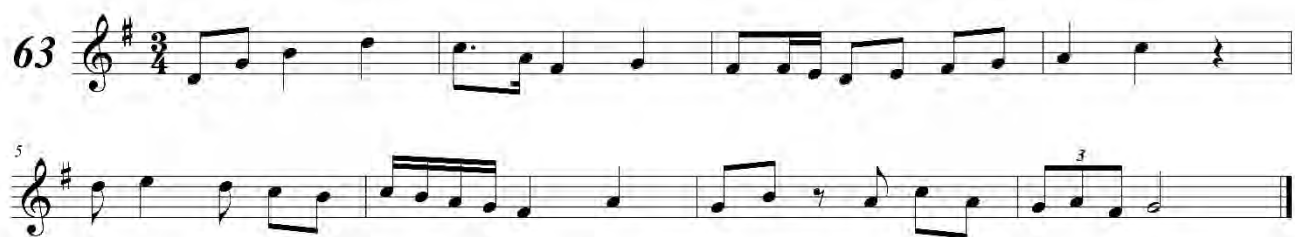

2/4'lük Sol Majör Etütler

3/4'lük Sol Majör Etütler

65 Musical notation for measures 65-68. Measure 65: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter). Measure 66: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter). Measure 67: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter). Measure 68: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter).

66 Musical notation for measures 66-69. Measure 66: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: D4 (quarter), E4 (quarter), F#4 (quarter). Measure 67: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter). Measure 68: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter). Measure 69: Treble clef, key of D major (F#), 3/4 time. Notes: G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter).

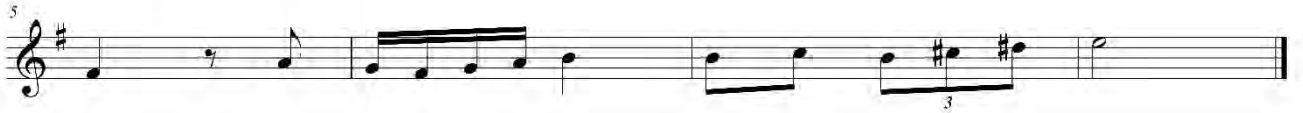
6/8'lik Sol Majör Etütler

4/4'lük Sol Majör Etütler

2/4'lük Mi Minör Etütler

74

5

3

75

5

3

The musical score for 'The Rose Tree' is presented in two systems. The first system, starting at measure 75, contains four measures of music. The second system, starting at measure 80, contains four measures of music, including a triplet in the third measure. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

76

5

3

7

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

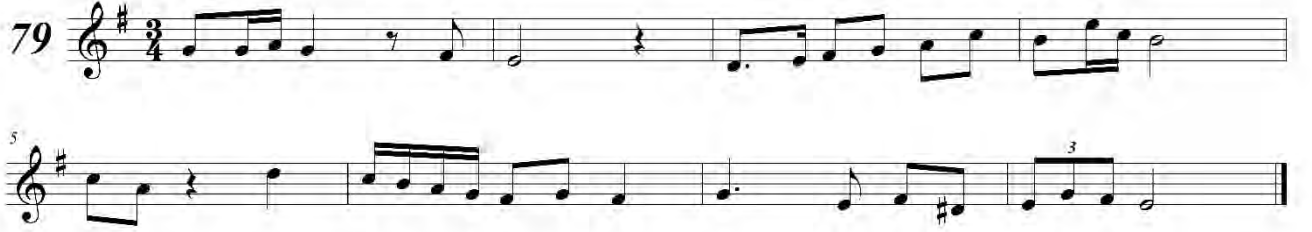
469

470

3/4'lük Mi Minör Etütler

3/4'lük Mi Minör Etütler

6/8'lik Mi Minör Etütler

4/4'lük Mi Minör Etütler

KAYNAKÇA

- Gazimihal, M. R. (1961). Musiki Sözlüğü. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Fenmen, M. (1991). “Müzikçinin El Kitabı”. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2002). Müzik Sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2005). Müzik Ansiklopedisi. Cilt 1.2.3.4. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara,
- Sun, M. (2019). Solfej 1. Sun.
- Sözer, V. (1996). “Müzik Ansiklopedik Sözlük” Remzi Kitapevi, İstanbul.